

ئەى حەكىم، ئەم سامانە خۆش و بەچىژە، ھەركەسىك بە بى چلىسى بىبات ئەوا بەرەكەتى تىدەكەوېت، ۋەھركەسىك بە چلىسىۋە بىبات ئەوا بەرەكەتى تىدا نابىت، ۋەكو ئەو كەسە وايە ھەر دەخوات وتىر نابىت، ۋئەو دەستەى لە سەرۋەىە خىرتەرە لەو دەستەى لە ژىرەۋەىە

لە حەكىمى كورى حىزامەۋە -رەزاي خۋاي لىبىت- دەلىت: داوام كرد لە پىغەمبەرى خودا (لە مال و سامان) پىمى بەخشى، پاشان ھەر داوام لىكرد؛ ئەۋىش ھەر پىمى بەخشى، پاشان فەرموۋى: «ئەى حەكىم، ئەم سامانە خۆش و بەچىژە، ھەركەسىك بە بى چلىسى (تەماح وچاۋچنۆكىۋە) بىبات ئەوا بەرەكەتى تىدەكەوېت، ۋەھركەسىك بە چلىسىۋە بىبات ئەوا بەرەكەتى تىدا نابىت، ۋەكو ئەو كەسە وايە ھەر دەخوات وتىر نابىت، ۋئەو دەستەى لە سەرۋەىە (دەبەخشىت) خىرتەرە لەو دەستەى لە ژىرەۋەىە (ۋەردەگرىت)»، حەكىم ۋوتى: ئەى پىغەمبەرى خودا، سوپىد بە ئەۋەى تۆى ناردوۋە بە ھەق، من ھەرگىز لە پاش تۆ ھىچ شتىك لە كەس ۋەرناگرم ھەتاۋەكو ئەم دونىايە جىدەھىلم، ئەبۋبەكر -رەزاي خۋاي لىبىت- (لە ماۋەى خىلافەتەكەيدا) بانگى حەكىمى دەكرد بۆئەۋەى بەشى خۆى پىبەخشىت، بەلام ئەو پرەتى دەكردەۋە كە ۋەرى بگرىت، ۋپاشان عومەر -رەزاي خۋاي لىبىت- (لە ماۋەى خىلافەتەكەيدا) بانگى حەكىمى دەكرد بۆئەۋەى بەشى خۆى پىبەخشىت، بەلام ئەو پرەتى دەكردەۋە كە ۋەرى بگرىت. پاشان (عومەر) ۋوتى: ئەى مسولمانان، ئىۋە شاھىد بن لەسەر حەكىم من بەشى خۆى پىدەدەم لەم دەستكەۋتە كە خودا پىى بەخشىۋە بەلام ئەو پرەتى دەكاتەۋە كە ۋەرى بگرىت، بۆبە حەكىم لە پاش پىغەمبەر -صلى اللە علەىە وسلم- ھىچ شتىكى لە ھىچ كەسىك ۋەرنەدەگرت ھەتا كوچى دواىى كرد.

[صەحىحە] [بوخارى و موسلىم ھاۋران لەسەرى]

حەكىمى كورى حىزام -رەزاي خۋاي لىبىت- ھات بۆ لاي پىغەمبەر -صلى اللە علەىە وسلم- وداۋاي پارەى لىكرد ۋئەۋىش پىى بەخشى، ۋچەند جارىكى تر داۋاي كرد ئەۋىش ھەر پىى بەخشى، ۋپاشان پىى فەرموۋ: (ئەى حەكىم، ئەم سامانە خۆش و بەچىژە): ۋانا شتىكى خۆشەۋىستە ۋنەفسەكان حەزبان لىبەتى ۋسوورن لەسەر بەدەستەتتەنى ھەر لە سەرۋىتتەنەۋە، ھەرۋەكو چۆن نەفس حەزى لە مېۋەى خۆش ۋجوان ۋتام بەچىژ ھەىە، ۋپاشان فەرموۋى: (ھەركەسىك بە بى چلىسى -تەماح وچاۋچنۆكىۋە- بىبات): ۋانا ئەگەر كەسىك دەستى بكەوېت بە بى تەماح ۋسوور بوون ۋتكاكردن. (ئەوا بەرەكەتى تىدەكەوېت): ۋانا خۋاي گەۋرە بەرەكەتى تىدەكات بۆبە زۆر دەبىت ۋئەگەرچىش پرەكەى كەم بىت، ۋخاۋنەكەى قەناعەتى پىدەبەخشىت، بۆبە نەفسى دەۋلەمەند ۋدلى نارام دەبىت ۋبە ئاسوودەى دەژىت. (ۋەھركەسىك بە چلىسىۋە بىبات): ۋانا ھەركەسىك بە تەماح ۋسووربوونەۋە دەستى بكەوېت ۋبەردەوام بىرى لاي بىت. (ئەوا بەرەكەتى تىدا نابىت): ۋانا خۋاي گەۋرە بەرەكەت ناكات نىۋ ئەو پرە پارەى ئەگەرچىش زۆر بىت، ۋخاۋنەكەى قەناعەتى نابىت، ۋبەردەوام نەفسى ھەزار دەبىت ئەگەرچىش ھەموو گەنجىنەكانى دونيا مولكى ئەو بن. ۋلە گىرانەۋەىەكى تردا ھاتوۋە كە -صلى اللە علەىە وسلم- دەفەرموېت: (إنما أنا حَارِن، فَمَنْ أَعْطَيْتَهُ عَن طَيْبِ نَفْسٍ، فَيَبَارِكْ لَهُ فِيهِ، وَمَنْ أَعْطَيْتَهُ عَن مَسْأَلَةٍ وَسَّرَهُ، كَانَ كَالَّذِي يَأْكُلُ وَلَا يَشْبَعُ) [رواه مسلم] ۋاتە: (من گەنجىنەوانم، بە ھەركەسىك بىەخشىم كە چلىس نەبىت ۋرازى بىت؛ ئەوا بەرەكەتى تىدەكەوېت، ۋەھركەسىك داۋاي بكات بەھۆى تەماح ۋتكاكردنەۋە ۋەكو ئەو كەسە وايە كە ھەر دەخوات وتىر نابىت). ھەرۋەكو لەم فەرموودەيدا ھاتوۋە، ۋەكو كەسىك وايە بەردەوام برسى بىت ۋھەرچەندە خواردن بخوات تىر نابىت، ئەگەر ئەمە ھالى ئەو كەسە

بیت که به چلیسیهوه دهیات نهی سهبارهت به نهو کهسهی که به داواکردن دهستی دهکهوپیته؟ حالی نهمی دواتر خراپتر دهبیت، بویه پیغمبهر -صلی الله علیه وسلم- به عومهری کوری خهتابی فهرموو: (ما جاءك من هذا المال وأنت غير مُشْرِفٍ ولا سائلٍ فخذ، وما لا فلا تتبعه نفسك) [رواه البخاري] واته: (نهگه پاره وسامانت بوهات لهکاتیکدا توه به تهماح وسوور نهبوویت و داوات نهکرد؛ نهوا وهریبگه، ونهگه بهو شیوهیه نهبوو -واتا نهگه تهماحت کرد وداوات کرد- نهوا وهریمهگه)، واتا نهگه نهفسهت به تهماح بوو وهبردهوام بیری لای پارهکه بوو وداوات کرد نهوا وهریمهگه. (ونهو دهستهی له سهروهویه -دهبهخشیت- خیرتره لهو دهستهی له ژیرهویه -وهردهگریته-؛ واتا نهو دهستهی خوئی دهگریتهوه له داواکردن خیرتره لهو دهستهی که داوا دهکات؛ واتا خوئی بهرز گرت له زهلیلی داواکردن، به پیچهوانهی نهو کهسهی که پرتر ونرخی خوئی کهم کردهوه بههوی تکاکردن وداواکردن. چهکیمی کوری حیزام -رهزای خوای لیبیت- سوپندی خوارد بهو زاتهی که پیغمبهری به ههق ناردووه -صلی الله علیه وسلم- که له پاش داواکردن له نهو داوا له کهسی تر نهکات، ووتی: (نهی پیغمبهری خودا، سوپند به نهوهی توئی ناردووه به ههق، من ههگیز له پاش تو هیچ شتیک له کهس وهرناگرم ههتاوهکو نهو دونهیا به جیدههیللم)، پیغمبهر -صلی الله علیه وسلم- کوچی دواپی کرد وله پاش نهو نهبویه کر -رهزای خوای لیبیت- بوو به خلیفه (له ماوهی خیلافهتهکهیدا) بانگی چهکیمی دهکرد بوئهوهی بهشی خوئی پیبهبهخشیت، بهلام نهو رهتی دهکردهوه که وهری بگریته، وپاشان نهبویه کر کوچی دواپی کرد، وعومهر -رهزای خوای لیبیت- بوو به خلیفه (له ماوهی خیلافهتهکهیدا) بانگی چهکیمی دهکرد بوئهوهی بهشی خوئی پیبهبهخشیت، بهلام نهو رهتی دهکردهوه که وهری بگریته. پاشان عومهر -رهزای خوای لیبیت- مسولمانانی کرد به شاهید بهسهریهوه، ووتی: نهی مسولمانان، ئیوه شاهید بن لهسهر چهکیم من بهشی خوئی پیدهدم له خانووی گهنجینهی مسولمانان بهلام نهو رهتی دهکاتهوه که وهریبگریته، ئیمامی عومهر وای ووت بوئهوهی بهلگهی نهبیت بهسهر ئیمامی عومهرهوه له پیش خوای گهوره له پرۆزی قیامهتدا، بوئهوهی به پروونی نهک وهریبسیاریتی خوئی بهرامبهر بهشی چهکیم له پیش ههموو خهلیکیدا رابگهیهنیت، بهلام لهگهله نهمهشدا چهکیم -رهزای خوای لیبیت- سوور بوو لهسهر نهوهی هیچ شتیک له بهشی خوئی نهبات ههتاوهکو کوچی دواپی کرد.

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/3703>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

